

Handläggare: Margareta Lindahl
Telefon: 08-508 43 025

Till
Socialnämnden

Slutrapporter till Länsstyrelsen i Stockholms län

Redovisning av utvecklingsmedel beslutade av Länsstyrelsen i Stockholm län år 2011 för stöd till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld.

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande till Länsstyrelsen i Stockholms län.

Gillis Hammar
Förvaltningschef

Fredrik Jurdell
Avdelningschef

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Stockholms län har beviljat medel till socialnämnden för att förstärka och utveckla stödet till våldsutsatta kvinnor och barn. I detta ärende slutrapporterar förvaltningen tolv projekt med bidrag beviljade för år 2012. Projekten har genomförts i samarbete med ideella organisationer. Regeringen har beslutat att ansvaret för dessa utvecklingsmedel förs över från länsstyrelsen till Socialstyrelsen från och med 2012. Ansökan om utvecklingsmedel kan inte längre göras gemensamt av en kommun och en ideell förening utan endast av var och en för sig. Huvuddelen av organisationerna som ingår i detta ärende har sökt och beviljats utvecklingsmedel från Socialstyrelsen för år 2012. Förvaltningen föreslår

att socialnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande till Länsstyrelsen i Stockholms län.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor.

Ärendet

Under perioden 2007-2011 har förvaltningen beviljats utvecklingsmedel av Länsstyrelsen i Stockholms län för flera projekt, i syfte att stödja våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld. I detta ärende slutrapporteras utvecklingsmedel beviljade år 2011 för totalt tolv olika projekt. Många av projekten har pågått under flera år och har rapporterats tidigare.

Bakgrund

Regeringen har avsatt omkring 109 miljoner kronor årligen för åren 2007-2011 för att förstärka och utveckla stödet till våldsutsatta kvinnor och barn. Av dessa fick Länsstyrelsen i Stockholms län cirka 20 miljoner kronor per år att fördela.

Kommunen har kunnat ansöka om utvecklingsmedel, till både kommunal och ideell verksamhet, för att:

- utveckla stöd- och behandlingsinsatser,
- utveckla det förebyggande arbetet till exempel genom utbildning och opinionsutbildning, samt
- utveckla kommunens organisation för att bättre kunna möta behov och för att säkerställa det långsiktiga arbetet i kommunen.

Målgrupper för verksamheter som har fått stöd har varit: våldsutsatta kvinnor, barn som bevittnat våld, våldsutsatta kvinnor med funktionshinder, med missbruksproblem och med utländsk bakgrund samt äldre kvinnor. Socialdepartementet har även gett möjlighet att söka medel till verksamheter för män som utövar våld och till verksamheter mot våld i samkönade relationer.

Samtliga projekt som beviljades utvecklingsmedel av länsstyrelsen under år 2011 ska slutrapporteras till länsstyrelsen senast den 2 januari 2013. Detta är oberoende av projektens olika start- och slutdatum, vilket medför att viss slutrapportering sker innan projektperioden är avslutad. I detta ärende slutrapporteras tolv projekt.

Uppdraget att fördela utvecklingsmedel överfördes från och med 2012 från länsstyrelsen till Socialstyrelsen. Ideella föreningar och kommuner kan inte längre

söka dessa medel gemensamt utan endast var och en för sig. Samtliga aktuella föreningar har informerats om denna förändring av förvaltningen. Huvuddelen av organisationerna har sökt och fått bidrag från socialnämnden under 2012. Två av organisationerna har fått avslag på sin ansökan, se vidare under redovisningen av respektive förening.

Slutrapporter

Slutrapporterna grundar sig på information inhämtad från föreningarna.

1. Stiftelsen Unga Kvinnors Värn – skapande verksamhet med hantverkspedagog och Mötesplatsen/gruppverksamhet för unga våldsutsatta kvinnor

Stiftelsen Unga Kvinnors Värn

Unga Kvinnors Värn (UKV) är en fristående ideell stiftelse med anknytning till Svenska kyrkan. Verksamheten finansieras i huvudsak via vårdavgifter samt fond- och gåvomedel.

UKV driver ett skyddat kris- och motivationsboende i Stockholm med nio platser för våldsutsatta kvinnor i åldern 18-30 år utan barn eller missbruksproblematik. Verksamheten erbjuder krishantering, stödande och motiverande samtal till kvinnor som har blivit utsatta för psykiska eller fysiska övergrepp och till misshandlade och/eller hotade kvinnor i behov av skydd. UKV har även miljöterapeutiskt arbete med exempelvis pedagogiskt kök, skapande verksamhet och motion. Syftet är att ge stöd och möjlighet till förberedelse för ett självständigt vardagsliv med ett eget ansvar för ekonomi, hälsa och sysselsättning.

UKV får sedan lång tid bidrag från OFU. För år 2012 fick organisationen 700 000 kronor i verksamhetsbidrag.

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beviljade i juni 2011 socialnämnden och UKV 300 000 i bidrag. Beviljade medel skulle användas till följande.

- Att genomföra aktiviteter för boende för att skapa struktur samt stöd till självhjälp genom att arbeta med gruppen.
- Att genomföra gruppverksamhet för unga kvinnor som tidigare bott på UKV i syfte att öka möjlighet till utökat nätverk för kvinnorna samt för att bryta isolering efter tiden i skyddat boende.

Projektperiod

2011-09-15 – 2012-09-14

Projektets erfarenheter

Under projektperioden bodde 57 kvinnor i det skyddade boendet, varav 26 kom från Stockholms stad. Alla dessa kvinnor deltog i *skapandeverksamheten* i någon omfattning. Uppskattningsvis deltog två-tre kvinnor dagligen. I skapandeverksamheten förekommer olika aktiviteter som motion, hantverk, kultur samt samhällsorienterade studiebesök. Inom projektet ingår ett motivationsarbete för att få de boende att vilja och att orka delta. Den skapande verksamheten har enligt UKV bidragit till att de boende använt andra uttryckssätt än det verbala för att hitta inre resurser, självkänsla och självförtroende. Den har bidragit till sysselsättning dagtid och stimulerat till aktivitet, vilket avsevärt har förbättrat kvinnornas psykiska hälsa. Vid utflyttning lämnar kvinnorna en utvärdering. Av dessa framgår att majoriteten av kvinnorna upplevde att de mådde bättre efter vistelsen på UKV. Kvinnorna uppgav bland annat att de känt trygghet och fått adekvat hjälp.

Gruppverksamhet genomfördes under perioden med två grupper (sju-nio deltagare /grupp) kvinnor som tidigare bott på UKV. Grupperna träffades en gång per vecka under en termin och hade samtal varvat med olika utåtriktade aktiviteter utifrån givna teman. Gruppverksamheten leddes av hantverkspedagogen och en kurator. Även dessa kvinnor lämnade en utvärdering efter avslutad termin. Många uppgav att de hade fått nya vänner, upplevt tillhörighet och gemenskap, fått bättre självkännedom och känt sig stärkta av gruppen.

Fortsatta utvecklingsmedel

Socialstyrelsen beviljade i september 2012 UKV utvecklingsmedel om 150 000 kronor.

2. Terrafem – Stödboende

Föreningen Terrafem

Terrafem är en ideell organisation som bedriver arbete för att stärka och stödja flickor och kvinnor av utländsk härkomst, som utsätts för mäns våld och dominans. Terrafem är en rikstäckande förening med fyra lokala fristående föreningar i Stockholm, Göteborg, Uppsala och Eskilstuna. Terrafem bedriver sedan år 2007 ett stödboende i Stockholms stad. Det är ett så kallat mellanboende som tar emot ensamstående kvinnor av utländsk härkomst som utsatts för våld och som lämnat ett akut skyddsboende och behöver ett första eget boende med

stödinsatser. Personal finns tillgänglig dagtid och på kvällar och helger erbjuds jourstöd.

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beviljade i juni 2011 socialnämnden och Terrafem stödboende 600 000 kronor i bidrag. Beviljade medel skulle användas till följande.

- Tillhandahålla stödboende till våldsutsatta kvinnor.
- Ge stödsamtal både individuellt och i grupp samt ge juridiskt och praktiskt stöd och vägledning till kvinnorna.
- Anordna handledning och utbildningsinsatser till de anställda.

Projektperiod

2012-01-01 – 2012-12-31

Projektperiodens erfarenheter

Under perioden har Terrafem tillhandahållit ett varierat antal lägenheter från sju till tretton lägenheter. Verksamheten flyttade till nya lokaler i mars 2012 och i samband med detta ökade antalet lägenheter till nuvarande tretton. Under perioden januari till och med september 2012 har totalt tolv kvinnor (varav åtta från Stockholms stad) bott sammanlagt 1 728 dygn i stödboendet. Beläggningen var 89 %. Av de tolv kvinnor som bor eller har bott i stödboendet har sex flyttat, varav fem till eget boende och en till annat skyddat boende. Av de tolv kvinnorna var det sju som arbetade och två som studerade.

I samband med flytten till nya lokaler förändrades verksamheten. Från och med juli 2012 upplåts sju av de tretton lägenheterna till ensamstående kvinnor och de sex övriga till kvinnor med barn, s.k. "Mammabarnstödboende". Då fastigheten är under renovering/ombyggnation har dock inte "Mammabarnstödboendet" kunnat genomföras på grund av omfattande störningar för de boende.

Sammanlagt genomförde personalen 261 stödinsatser av psykosocial karaktär för att stödja kvinnor i uppbrottsprocessen. Dessutom utfördes sammanlagt 348 insatser i samband med upprättande, genomförande och uppföljning av handlingsplaner för varje enskild kvinna. Gruppverksamhet genomfördes kontinuerligt under 44 veckor med blandade aktiviteter såsom födelsedagsfirande och värderingsövningar.

Under projektåret har de anställda erbjudits handledning varannan vecka vid 15 tillfällen och volontärerna en gång per termin. Grundutbildning och fortbildning har även getts vid flera tillfällen till anställda och volontärer.

Fortsatta utvecklingsmedel

Socialstyrelsen beviljade i september 2012 Terrafems stödboende utvecklingsmedel om 380 000 kronor för verksamhet under 2012.

3. Terrafem Stockholm

Föreningen Terrafem Stockholm

Terrafem Stockholm erbjuder psykosocialt, praktiskt och juridiskt stöd till kvinnor med utländsk härkomst i Stockholm. Organisationens jourkvinnor tar emot samtal i en rikstäckande jourtelefon som erbjuder stöd på 50 olika språk. Varje år kommer det, enligt uppgift från organisationen, in tusentals samtal från utsatta kvinnor. När ett samtal tas emot påbörjas ett arbete som innehåller många olika former av stöd. Utöver den direkta jourverksamheten riktad till utsatta kvinnor ges även råd till organisationer och myndigheter i frågor som rör våld.

Terrafem Stockholm får sedan år 2005 bidrag från OFU. För år 2012 fick organisationen 287 000 kronor i verksamhetsbidrag.

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beviljade i juni socialnämnden och Terrafem Stockholm 300 000 kronor i bidrag. Beviljade medel skulle användas till följande.

- Vara med och täcka Terrafems nationella jourtelefon för kvinnor med utländsk bakgrund.
- Tillhandahålla stöd på 44 språk i jourtelefonen till våldsutsatta kvinnor, två timmar om dagen.
- Ta emot besök av stödsökande, ge individuellt juridiskt och psykosocialt stöd.
- Medverka som stöd till kvinnorna vid möten med myndigheter.
- Värva fler jourkvinnor.
- Anordna utbildningsinsatser till jourkvinnor och personal.

Projektperiod

2012-01-01 – 2012-12-31

Projektets erfarenheter

Terrafem Stockholms jourtelefon var öppen mellan 10.00 – 12.00 under vardagar. Stöd har kunnat erbjudas på 50 olika språk. Från januari till september år 2012 erhöll sammanlagt 312 kvinnor stöd och/eller juridisk rådgivning. Sammanlagt

genomförde Terrafem Stockholm 1 447 stödåtgärder under projektperioden. Stödåtgärderna omfattar flera olika typer: samtal per telefon, mejl eller vid besök, sällskap vid myndighetsbesök, etc.

Under året utbildade Terrafem Stockholm 13 volontärer som genomgick grundläggande utbildning (åtta träffar). Personal har även deltagit i Terrafems informatörsutbildning och fortbildning för personal och styrelseledamöter. Personal erhöll handledning varannan vecka och volontärer erhöll handledning vid fyra tillfällen under året. En helgutbildning för åtta kvinnor som jobbar i juristjouren genomfördes under våren.

Fortsatta utvecklingsmedel

Socialstyrelsen beviljade i september 2012 Terrafem Stockholm utvecklingsmedel om 150 000 kronor för verksamhet under 2012.

4. Qjouren, kvinnojour för missbrukande kvinnor inom RFHL Stockholm

Föreningen RFHL Stockholm

Riksförbundet för hjälp åt narkotika och läkemedelsberoende (RFHL) är ett förbund av föreningar och medborgare som tillsammans verkar för ett samhälle utan missbruk och beroende. RFHL Stockholm är en lokalförening och har under de senaste årtiondena främst arbetat med kvinnor i missbruk genom olika typer av boenden och stödverksamheter.

Föreningen driver sedan 2009 Qjouren som är en kvinnojour med skyddat boende med plats för fem kvinnor med pågående missbruk. Utöver det skyddade boendet erbjuder Qjouren även stödsamtal och rådgivning för kvinnor i missbruk som är eller har varit utsatta för mäns våld. Stödåtgärderna består av samtal på Qjouren, samtal via telefon och stöd i kontakt med olika myndigheter. Dessa stödåtgärder erbjuds även till de kvinnor som bor i det skyddade boendet.

OFU beviljade RFHL Stockholm projektbidrag för 2012 för verksamheten Qjouren om 350 000 kronor.

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beviljade i juni 2011 socialnämnden och RFHL Stockholm /Q-jouren 1 300 000 kronor i bidrag. Beviljade medel skulle användas till följande.

- Erbjudas skyddat boende och stöd till kvinnor med missbruksproblematik och som utsatts för våld i nära relation,
- erbjuda stödsamtal till kvinnor med missbruksproblem och som utsatts för våld i nära relation, men som inte bor i det skyddade boendet,
- genomföra gruppverksamhet med ”VINN (evidensbaserat motivationsprogram för kvinnor) tillsammans med kriminalvården,
- anordna utbildningsinsatser för nyanställda, om VINN och prostitution för all personal och handledning för all personal samt
- information om målgruppen.

Projektperiod

2012-01-15 – 2013-01-14

Projektets erfarenheter

Under perioden fram till och med september 2012 har 18 kvinnor bott i det skyddade boendet, varav sex av dessa kom från Stockholm stad. Antal nätter var 1066 och beläggningen, som har ökat något sedan tidigare år, var i slutet på september 78 %.

Under perioden har 240 stödsamtal genomförts på Qjouren, dels med kvinnor i boendet och dels med kvinnor som kommer utifrån. Majoriteten av samtalen sker med kvinnor som har bott på jouren. Stödsamtal per telefon har skett vid 418 tillfällen.

Qjouren har en utvärderingsblankett som de ber kvinnorna fylla i innan de lämnar boendet. Det är dock ytterst få kvinnor som fyller i en sådan eftersom många av dem lämnar boendet relativt snabbt och oplanerat. Qjourens erfarenhet är att de kvinnor som kommer iväg till behandlingshem för kvinnor är de som klarar sig bäst.

Qjouren har inte kunna påbörja planerad gruppverksamhet tillsammans med Kriminalvården enligt VINN (motivationsprogram för kvinnor) eftersom det i nuläget endast är kriminalvården själva som får certifiera sig för VINN i Sverige. Programmet har sitt ursprung i Norge där den används inom kvinnojoursrörelsen och kriminalvården. Qjouren har nu för avsikt att ta kontakt med dem som har copyright för programmet i Norge för att på sikt kunna påbörja sådan verksamhet.

Under projektperioden har en ny kvinna anställts. Hon genomgår nu grundkurs i kvinnojourskunskap genom SKR (Sveriges Kvinno- och Tjejjourers Riksförbund).

Handledning är obligatorisk för all anställd personal och sker två timmer varannan vecka. Förutom denna har verksamhetsansvarig handledning en timme/månad. Nattpersonalen erbjuds att delta men kan sällan vara med eftersom de oftast har annan verksamhet under dagtid.

Fortsatta utvecklingsmedel

Socialstyrelsen avslag i september 2012 föreningens ansökan om utvecklingsmedel om 1 050 000 kronor med motiveringen att de insatser som Qjouren ansöker om inte i tillräckligt hög grad överensstämmer med statsbidragets prioriteringar och ändamål. Dessa medel ska bidra till att utveckla sådana insatser som på ett konkret sätt förbättrar stödet till våldsutsatta kvinnor och/eller barn som bevittnat våld.

5. Alla Kvinnors Hus – fortsatt förstärkning och utveckling av kvinno- och barnjouren

Föreningen Alla Kvinnors Hus

Alla Kvinnors Hus (AKH) är en ideell och partipolitiskt obunden organisation med lång erfarenhet av att arbeta med våldsutsatta kvinnor, tjejer och deras barn. AKH jobbar även med förövare. AKH erbjuder samtalsstöd, rådgivning och skyddat boende och verkar för ökad kunskap och förändrade attityder genom information i skolor, till myndigheter, politiker, media med flera.

Kvinnojouren ansvarar för det skyddade boendet med plats för tolv kvinnor och deras barn. I kvinnojourens verksamhet ingår även telefon- och mejljour, enskilda stödsamtal samt samtalsgrupper som främst vänder sig till kvinnor som inte bor i det skyddade boendet. Stödsamtal erbjuds även för barn upp till 18 år, kvinnor över 55 år och i grupp för män som har utsatt familjen för hot eller våld. Därutöver erbjuds en juristjour ett par kvällar i veckan där kvinnor och unga kvinnor kan få kostnadsfri juridisk rådgivning.

AKH får bidrag från OFU sedan 2003. För år 2012 fick organisationen 3 510 000 kronor i verksamhetsbidrag.

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beviljade i juni 2011 socialnämnden och AKH 300 000 kronor i bidrag. Beviljade utvecklingsmedel skulle användas till följande.

- Alla Kvinnors Hus verksamhet för stödinsatser till barn som bevittnat våld.

Projektperiod

2012-01-01 – 2012-12-31

Projektets erfarenheter

Under perioden deltog sammanlagt 44 barn i samtal enligt Trappan-modellen (med psykosocial inriktning). Varje barn deltog i sex samtal. Därutöver deltog 24 mammor i Trappan-samtal vid två tillfällen vardera, i samband med inledning och avslut, fyra mammor och fem barn deltog i uppföljande samtal efter placeringens upphörande. I Barnjouren får mammorna såväl stödjande som bearbetande samtal utifrån teman som skuld, skam och gränser.

Personalen på AKH upplever att barnen mår betydligt bättre efter att de haft samtal, att de har fått insikt i vad de genomgått och därmed kan gå vidare. Barn och mamma har genom att de har fått sätta ord på sina upplevelser fått en gemensam plattform kring traumat.

Samarbetet med socialtjänsten har utvecklats genom gemensamma möten i samband med och under placeringen.

Under perioden januari – september 2012 har AKH:s skyddade boende haft hög beläggning. Sammanlagt har 64 kvinnor och 69 barn bott 2 895 nätter i det skyddade boendet, vilket innebär en beläggning om 90 %. Antal kvinnor från Stockholm var 32.

Fortsatta utvecklingsmedel

Socialstyrelsen beviljade i september 2012 AKH utvecklingsmedel om 350 000 kronor för verksamhet under 2012.

6. Västerorts kvinnojour

Föreningen Västerorts kvinnojour (VKJ)

VKJ är en ideell förening som ger stöd och rådgivning till kvinnor, både med och utan barn, som är eller har varit utsatta för hot, psykisk eller fysisk misshandel eller sexuellt utnyttjande. Föreningen har även en lägenhet med plats för två kvinnor med eller utan barn. VKJ kan också erbjuda Trappan-samtal till barn.

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beviljade i juni 2011 socialnämnden och VKJ 350 000 kronor i bidrag. Beviljade utvecklingsmedel skulle användas till följande.

- Stödsamtal och praktisk vägledning till våldutsatta kvinnor.
- Sprida information om kvinnojouren.
- Anordna utbildningsinsatser för volontärer och anställda.

Projektperiod

2012-01-01 – 2012-12-31

Projektperiodens erfarenheter

Under projektperioden har VKJ gett kontinuerligt stöd till utsatta kvinnor genom telefonsamtal och enskilda stödsamtal. En viktig del i verksamheten är även att stödja kvinnorna i kontakten med olika myndigheter. Kvinnorna erbjuds även juridisk rådgivning.

Totalt har 17 kvinnor (varav tio från Stockholms stad) och 18 barn bott i lägenheten en-tre nätter under perioden.

Sammanlagt hade VKJ under perioden januari – september 416 stödsamtal via telefon eller besök. Majoriteten av stödsamtalen sker per telefon.

Under projektperioden har totalt 23 kvinnor erhållit enskilda stödsamtal. Stödsamtalen har genomförts vid i snitt tio tillfällen per kvinna. Därefter har kvinnorna erbjudits fortsatt stöd genom gruppverksamhet. Ingen av dem har dock visat intresse för sådant stöd. Totalt under perioden har sju barn deltagit i samtal enligt Trappan-modellen.

Spridandet av informationsfoldrar och kontakterna med förvaltningar, kyrkan och kvinnliga invandrarföreningar har fortgått. Informationsfoldrar finns nu på tolv olika språk. Föreningen har under perioden även deltagit vid två olika mässor.

Utbildning för 17 volontärer pågår med nio utbildningstillfällen. Utbildningen genomförs i samarbete med Tensta kvinno- och tjejjour.

Fortsatta utvecklingsmedel

Socialstyrelsen beviljade i september 2012 Västerorts Kvinnojour utvecklingsmedel om 170 000 kronor för verksamhet under 2012.

7. Systerjouren Somaya

Föreningen Systerjouren Somaya

Systerjouren Somaya (Somaya) är en ideell förening som verkar för att kvinnor frigör sig från förtryck på grund av kön. Jouren är öppen för alla kvinnor utsatta för våld i nära relation och ger råd, stöd och skydd till misshandlade, hotade och våldtagna kvinnor/flickor och deras barn. Föreningens jourkvinnor är flerspråkiga och talar gemensamt över 30 språk. Personalen har förutom akademiska examen även en utbildning i kvinnojourkunskap med kulturkompetens och förståelse för i synnerhet våldsutsatta kvinnor med utländsk bakgrund och/eller muslimsk identitet. Somayas kvinnojour hjälper våldsutsatta kvinnor både praktiskt och emotionellt via telefonjour samt genom tre skyddade boenden och en utslussningslägenhet med totalt nio platser för våldsutsatta kvinnor och medföljande barn.

Somaya får sedan år 2004 ekonomiskt bidrag från OFU. För år 2012 fick organisationen 936 000 kronor i verksamhetsbidrag.

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beviljade i juni 2011 socialnämnden och Systerjouren Somaya 500 000 kronor i bidrag. Beviljade utvecklingsmedel skulle användas till följande.

- Att samordna verksamhetens insatser och stöd.
- Att samordna insatser till barn som bevittnat våld samt att genomföra insatser till målgruppen.
- Att utveckla samarbete med berörda aktörer för att säkerställa att barn som bevittnar våld som är i behov av behandling kan erbjudas det.
- Att kvalitetssäkra verksamheten och ta fram en metod för arbetet och de olika delarna som ingår före, under och efter vistelsen i det skyddade boendet.
- Att genomföra två konferenser om hedersrelaterat våld samt arbete med våldsutsatta kvinnor med utländsk härkomst.

Projektperiod

2012-03-01 – 2013-02-28

Projektperiodens erfarenheter

Systerjouren Somaya har arbetat med att kvalitetssäkra verksamheten. Föreningen har förtydligat sin statistik och sina arbetsroller samt utvecklat avvikelserapportering (anmälan enligt Lex Sarah och klagomålsrutiner). En projektledare har lett arbetet med att ta fram en värdegrund, påbörjat arbetet med en handbok samt tagit fram tydliga stöddokument för kvinnojourarbete.

Somaya har medverkat vid utbildningar för socialtjänst, polis och frivilliga organisationer vid 18 tillfällen för totalt cirka 300 personer. Föreningen har även

utvecklat en så kallad ”lotstjänst” tillsammans med Söderortspolisen som innebär att polisen hänvisar våldsutsatta kvinnor med utländsk bakgrund som anmält brott till deras jour.

Två konferenser om hedersrelaterat våld, samt att utveckla samarbetet med berörda aktörer för att säkerställa att barn som bevittnat våld och som är i behov av behandling kan erbjudas detta, har ännu inte genomförts. Anledningen till detta är att dessa insatser inte helt finansieras av utvecklingsmedel. Föreningen har avvaktat medel från Ungdomsstyrelsen och Brottsoffermyndigheten. Den ena konferensen kommer att genomföras i december 2012 och den andra under mars 2013.

Under projektperioden bodde totalt 14 kvinnor och 16 barn i Somayas skyddade boende. Av dessa var det nio kvinnor och nio barn som kom från Stockholms stad. Trappan-samtal har genomförts med tio av barnen på deras eget språk tillsammans med en barnsamordnare. Socialtjänsten har kontaktats vid sex tillfällen vid så kallad orosanmälan.

Fortsatta utvecklingsmedel

Socialstyrelsen beviljade i september 2012 Systerjouren Somaya utvecklingsmedel om 230 000 kronor för år 2012.

8. Hopp Stockholm - FIA-projektet

Föreningen

Föreningen HOPP Stockholm arbetar med män och kvinnor som har utsatts för sexuella övergrepp i sin barndom. Föreningen driver bland annat jourtelefon, stödgrupper och samtal med anhöriga.

Föreningen HOPP Stockholm får sedan år 2003 bidrag från OFU. För år 2012 fick organisationen 424 000 kronor i verksamhetsbidrag.

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beviljade i juni 2011 socialnämnden och HOPP Stockholm 300 000 kronor i bidrag. Beviljade utvecklingsmedel skulle användas till följande.

- Genomföra stödinsatser i grupp och individuellt till kvinnor med funktionsnedsättning som har erfarenheter av sexuella övergrepp.

Projektperiod

2011-09-01 – 2012-08-31

Projektperiodens erfarenheter

Under perioden september 2011 till och med augusti 2012 har 21 kvinnor deltagit i FIA-Projektet. Kvinnorna har fått stödsamtal enskilt eller i grupp. I gruppsamtalen deltog tre kvinnor varannan vecka vid tolv tillfällen.

Enligt ett internt frågeformulär har föreningen kunnat konstatera att flera av kvinnorna sett och förstått sambandet mellan sexuella övergrepp och sitt funktionshinder, fått en större självinsikt och har kunnat, helt eller delvis, bearbeta övergreppen. Några kvinnor upplever också en förbättring psykiskt, fysiskt och socialt och även att deras funktionshinder har förändrats till det bättre. En del kvinnor har kunnat återvända till arbetslivet – helt eller delvis.

Fortsatta utvecklingsmedel

FIA-projektet med utvecklingsmedel är nu avslutat. Målgruppen erbjuds fortsättningsvis stöd inom föreningens övriga verksamhet. Socialstyrelsen beviljade i september 2012 HOPP Stockholm utvecklingsmedel om 70 000 för att ta fram informationsmaterial till kvinnor med utländsk bakgrund.

9. Stockholms Tjejjour

Föreningen

Stockholms Tjejjour (Tjejjouren) startade år 1996 och har sedan dess erbjudit flickor och unga kvinnor stöd och råd i olika former. Föreningen bedriver en telefonjour, chatt via internet och erbjuder även de stödsökande flickorna och unga kvinnorna samtalsgrupper och en mötesplats. Tjejjouren arbetar även mycket förebyggande och utåtriktat genom att informera i skolor.

OFU beviljade Stockholms Tjejjour projektbidrag för år 2011 och 2012 om 155 000 kronor per år för projekt ”Maskros – utvecklad stödverksamhet till utsatta tjejer”.

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beviljade i juni 2011 socialnämnden och Stockholms tjejjour 300 000 kronor i bidrag. Beviljade utvecklingsmedel skulle användas till följande.

- Ge stödsamtal via chatt, mejl, telefon och besök till tjejer som har stödbehov på grund av komplicerade livssituationer där våld ofta ingår.

- Sprida information om tjejjouren, särskilt till tjejer med dolda funktionshinder och tjejer som är utsatta för övergrepp inom familjen.
- Anordna utbildningsinsatser för volontärer om bl. a. självskadebeteende, sexuella övergrepp och dolda funktionsnedsättningar.
- Utbilda nya volontärer i tjejjourskunskap.

Projektperiod

2012-04-01 – 2013-03-31

Projektperiodens erfarenheter/måluppfyllelse

Under perioden hade Tjejjouren totalt 995 stödsamtal. Majoriteten av dessa skedde via chatt och mejl. Antalet personliga stödsamtal på jouren var 29.

Jourverksamheten har under projekttiden kunnat utökas och fler tjejer har kunnat erbjudas stöd av en kontaktperson. Två stödgrupper för tjejer som under sin barndom har varit utsatta för incest har genomförts. Grupperna på fem-sex personer har träffats vid fem tillfällen vardera. Varje träff har varit temabaserad. Metoderna som används är kvalitetssäkrade av två legitimerade psykologer med KBT-inriktning och har sammanfattats i en handbok. Handboken har spridits vidare till andra tjejjourer. Under hösten 2012 kommer en tredje stödgrupp att genomföras.

Under projekttiden har Stockholms tjejjour besökt ett femtontal skolor och haft workshops, föreläsningar, deltagit i temadagar samt informerat om sin verksamhet med fokus på sexuella trakasserier i skolor men även på tjejer med dolda funktionshinder.

Ett informationsmaterial med kontaktuppgifter till Stockholms Tjejjour har tryckts upp och delats ut till skolhälsovård, ungdomsmottagningar och fritidsgårdar. Två kampanjer har genomförts: en om ”sexuella trakasserier i skolan” samt en om ”skuldbeläggning av tjejer som varit utsatta för våldtäkt”.

Utbildningsträffar för aktiva medlemmar har genomförts om bl.a. ätstörningar, självskadebeteende, Asperger, ADHD och ”positiv antirasism”. Sammanlagt har cirka 60 tjejer deltagit i dessa utbildningar.

Utbildning av 25 nya volontärer/joursysstrar har genomförts. Totalt har föreningen 52 aktiva volontärer.

Fortsatta utvecklingsmedel

Socialstyrelsen beviljade i september 2012 Stockholms Tjejjour utvecklingsmedel om 54 000 kronor för år 2012.

10. Manscentrum i Stockholm

Föreningen

Manscentrum är en politiskt och religiöst obunden stiftelse som driver en mottagning i Stockholm för män med kriser/problem som försvårar deras liv. Inom verksamheten erbjuds rådgivning och terapi för män per telefon eller enskilt. Manscentrum bedriver även gruppterapi för män som misshandlar och ger parallellt stöd till kvinnor som lever i otrygga och/eller våldsamma familjerelationer.

Manscentrum i Stockholm får sedan år 2003 bidrag från OFU. För år 2012 fick organisationen 1 355 000 kronor i verksamhetsbidrag.

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beviljade i juni 2011 socialnämnden och Manscentrum i Stockholm 500 000 kronor i bidrag. Beviljade utvecklingsmedel skulle användas till följande.

- Att ge behandlande insatser till personer som utövar våld i nära relation samt insatser till våldsutsatta.
- Att vid behov anlita terapeut med särskilda språkkunskaper för att erbjuda behandlande insatser till våldsutövare med utländska härkomst.
- Att samverka med Ersta Fristad vad gäller hänvisning av våldsutsatta kvinnor till deras gruppstöd för våldsutsatta kvinnor och deras barn.

Projektperiod

2012-04-01 – 2013-03-31

Projektperiodens erfarenheter/måluppfyllelse

Under perioden april – september 2012 har Manscentrum haft en öppen gruppbehandling med plats för totalt åtta män. Att gruppen är öppen innebär att nya män slussas in i gruppen när plats finns. Gruppen leds av två av Manscentrums terapeuter. Tolv män genomgår eller har genomgått behandlingen. Männerna har tillsammans deltagit i gruppbehandlingen i 192 timmar, vilket motsvarar ett genomsnitt på 16 gruppstillfällen per man. Siffran är dock missvisande eftersom de flesta fortfarande deltar i behandlingen. Enligt Manscentrums tidigare erfarenhet ligger en genomsnittlig behandlingstid på

mellan 26 och 30 tillfällen. På grund av att Manscentrum har kö till gruppbehandlingar behandlas även våldsamma män individuellt.

Män som har behov av att träffa en terapeut med särskilda språkkunskaper hänvisas till Orienthälsan.

Traumabehandling av våldsutsatta kvinnor har genomförts under hela perioden. För att nå kvinnor har samtliga män som kontaktat Manscentrum för våldsproblem uppmanats att uppge namn och telefonnummer till de kvinnor de lever tillsammans med. Detta har varit en förutsättning för att männen ska få delta i gruppbehandling. De kvinnor som vill delta i stödsamtal i grupp har hänvisats till Ersta Fristad, övriga som vill ha individuella samtal har fått det på Manscentrum. Under perioden har tre kvinnor hänvisats till Ersta Fristad medan Manscentrum bedrivit traumabehandling med sju kvinnor. Kvinnorna har tillsammans besökt Manscentrum vid 44 tillfällen, vilket i genomsnitt är sex besök per kvinna. Även denna siffra är missvisande eftersom några av kvinnorna fått betydligt fler samtal än övriga och fortfarande går i behandling på Manscentrum.

Fortsatta utvecklingsmedel

Socialstyrelsen avslog i september 2012 organisationens ansökan om utvecklingsmedel med motiveringen att Mansjouren i Stockholm är en stiftelse.

11. Tensta Kvinno- och tjejjour

Föreningen Tensta kvinno- och tjejjour

Tensta kvinno- och tjejjour har funnits sedan år 2002 och arbetar med att ge stöd till kvinnor och tjejer som är eller har varit utsatta för våld av en närstående. Föreningen bedriver främst rådgivande och stödjande verksamhet för kvinnor men kan även erbjuda ett skyddat boende för tre kvinnor med barn. Föreningens verksamhet är av lokal karaktär och riktar sig främst till boende i Tensta och Spånga samt närliggande områden.

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beslutade i juni 2011 att bevilja SoN och Tensta Kvinno- och tjejjour 235 000 kronor i bidrag. Beviljade utvecklingsmedel skulle användas till följande.

- Stödinsatser till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld.
- Utbildningar till nya volontärer.
- Diskussionsträffar/seminarier om jämställdhet.

Projektperiod

2011-06-01 – 2012-05-31

Projektets erfarenheter

Under perioden har Tensta kvinno- och tjejjour haft besök av 104 kvinnor, med sammanlagt 181 barn, för rådgivning och stöd. Föreningen har tagit emot cirka 100 telefonsamtal för rådgivning och stöd. Vissa av kvinnorna har ringt flera gånger.

Föreningen har en lägenhet som kan ta emot tre kvinnor med barn i skyddat boende. Totalt har sju kvinnor och sju barn bott i lägenheten under 234 dygn. Flertalet av barnen har erbjudits samtal enligt Trappan-modellen. Nästan samtliga har avstått från detta erbjudande. Förklaringen till detta tror föreningen dels är att flertalet av kvinnorna är utlandsfödda och har en oro för att barnen ska omhändertas av myndigheter och dels att boendet ofta har varit kortvarigt.

Föreningen har genomfört två utbildningar för volontärer. Utbildningen genomförs med olika föreläsningar och diskussioner och pågick under tio-tolv kvällar. Dessa utbildningar har bland annat gett föreningen möjlighet till att utveckla tjejjouren och de planerar nu att ge råd och stöd till unga tjejer via nätet. Under december planeras ett seminarium om jämställdhet.

Fortsatta utvecklingsmedel

Socialstyrelsen beviljade i september 2012 Tensta Kvinno- och Tjejjour utvecklingsmedel om 250 000 kronor för år 2012.

12. Internationella Romska och resande kvinnojouren

Föreningen Internationella Romska och resande kvinnojouren

Internationella Romska och resande kvinnojouren (IRKJ) startade i mars år 2008 och vänder sig till romska kvinnor utsatta för våld och/eller hot om våld. Inom föreningen drivs tre skyddade boenden med plats för tolv kvinnor och medföljande barn. Föreningen erbjuder även telefonrådgivning, psykologsamtal, individuella stödsamtal, gruppverksamhet, juridisk rådgivning, stöd och hjälp med myndighetskontakter och vid rättegång. Föreningen bistår också med olika aktiviteter för kvinnorna.

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beviljade i juni 2011 att bevilja socialnämnden och IRKJ 800 000 kronor i bidrag. Beviljade utvecklingsmedel skulle användas till följande.

- Att tillhandahålla skyddat boende till romska kvinnor som utsatts för våld i nära relation samt deras barn.
- Att erbjuda stödsamtal och praktisk vägledning till våldsutsatta kvinnor samt stöd till barn som bor på jouren.
- Att erbjuda utbildning till nya volontärer och personal på kvinnojouren.

Projektperiod

2011-10-12 – 2012-10-11

Projektets erfarenheter

I det skyddade boendet tog föreningen under perioden emot 40 kvinnor och 35 barn. Kvinnornas vistelsetid varierade men majoriteten bodde på jouren i en- två dygn och sex av dem bodde mellan fyra månader och upp till ett år.

Alla kvinnor har erbjudits en kontaktperson som är tillgänglig dygnet runt på telefon samt personlig kontakt en gång per vecka. Av kvinnorna var det 31 stycken som erbjöds och tog emot professionell hjälp genom samtal med en psykolog en gång per vecka. Psykologen ställer upp för verksamheten ideellt. Dessutom deltog de i gruppsamtal och enskilda stödsamtal med stödkvinnorna på IRKJ. De övriga nio kvinnorna valde att endast ta emot hjälp genom samtal med stödkvinnorna på det skyddade boendet. Barnen har erbjudits stödsamtal enskilt eller i grupp med föreningens pedagoger (en utbildad barnpedagog och en socionom). Gruppsamtal sker en gång per vecka. De som arbetar på jouren är en heltidsanställd, fem volontärer och en praktikant från Af. Två av dessa har nyligen genomgått COPE-föräldrautbildning i kompetenshöjande syfte. Föreningen uppger även att den har ett nära samarbete med BUP.

Under projektperioden erbjöd IRKJ rådgivning till misshandlade och utsatta kvinnor som inte bodde i det skyddade boendet. Detta skedde via telefon, sms, personliga möten och hembesök.

Fortsatta utvecklingsmedel

Socialstyrelsen beviljade i september 2012 IRKJ utvecklingsmedel om 300 000 kronor för år 2012.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen kan konstatera att flera av projekten varit välfungerande. I några enstaka fall har föreningen inte uppnått samtliga uppställda delmål. En anledning till detta är att projektperioden inte sammanfaller med redovisningsperioden, men planering finns för att genomföra dessa mål innan projektperioden är slut. För ett par andra av föreningarna är anledningen att de inte beviljats hela det ansökta beloppet eller att målen inte har gått att genomföra av annat skäl. I samtliga fall har föreningarna lämnat en godtagbar förklaring. Sammantaget har de beviljade utvecklingsmedlen betytt mycket för föreningarna och deras verksamheter.

Förvaltningen genomförde under 2012 en verksamhetsuppföljning av samtliga kvinnojourer med skyddat boende som beviljats utvecklingsmedel från länsstyrelsen. Dessa kvinnojourer var Alla Kvinnors Hus, Systerjouren Somaya, Tensta kvinnojour, Terrafem stödboende, Västerorts kvinnojour, Romska och resande kvinnojour, Unga Kvinnors Värn och Qjouren. Uppföljningen har avsett lokaler, personal, skyddsnivå samt rutiner och dokumentation. I huvudsak motsvarar verksamheterna en godtagbar kvalitet. En del utvecklingsområden finns dock framförallt på de mindre jourerna och på jourer med få placeringar från staden. Utvecklingsområdena avser främst personalens tillgänglighet och utbildning/erfarenhet samt brandskydd, dokumentation och övriga rutiner. I uppföljningen ingår också att inhämta uppgifter om beläggningen. För år 2011 var beläggningen vid de åtta kvinnojourerna totalt 74 procent och kvinnor från Stockholms stad motsvarade en beläggning om 37 procent. Förvaltningen kommer att följa upp verksamheterna som har fortsatt bidrag från socialnämnden under år 2013 och samtidigt undersöka intresset av utbildning i dokumentation, arkivering och systematiskt kvalitetsarbete.

Ansaret att fördela utvecklingsmedel har på uppdrag av regeringen överförs från länsstyrelsen till Socialstyrelsen från och med 2012. Ytterligare en förändring är att ideella föreningar och kommuner inte längre kan ansöka gemensamt om utvecklingsmedel utan endast var för sig. Samtliga redovisade föreningar/stiftelser ansökte om utvecklingsmedel hos Socialstyrelsen för år 2012. Av dessa tolv beviljades tio av dem bidrag och två fick avslag på sin ansökan.

Huvuddelen av de redovisade verksamheterna (nio av tolv) har även fått bidrag från socialnämnden. Totalt för 2012 har socialnämnden beviljat verksamhetsbidrag om 9,6 miljoner inom området våld i nära relation.

Socialnämndens riktlinjer för bidragsgivning omfattar endast stadsövergripande verksamhet för stadens innevånare. Länsstyrelsen har inte ställt sådana krav eftersom bidraget är länsövergripande. Detta har medfört att socialnämnden inte

har ställt samma krav i ansökan om utvecklingsmedel hos länsstyrelsen som vid nämndens ordinarie bidragsgivning till frivilligorganisationer. Projektens karaktär ser därför olika ut; vissa av projekten har lokal inriktning medan andra har nationell eller länsomfattande inriktning. De föreningar som inte redan har bidrag från socialnämnden har i huvudsak en lokal eller nationell inriktning.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande till Länsstyrelsen i Stockholms län.